

Populärvetenskaplig text angående beviljat stipendium från demensfonden 2016

Ortopedgeriatrisk hemrehabilitering för patienter med höftfraktur vid Norrlands universitetssjukhus – en randomiserad kontrollerad studie

Bakgrund

Att drabbas av en höftfraktur är en vanlig och allvarlig händelse. Den orsakar ett stort lidande för de drabbade och kostnaderna för samhället är stora i form av efterföljande vård, rehabilitering och specifika hjälpinsatser. Personer med demenssjukdom är extra utsatta både vad gäller att drabbas av en fraktur men även då det gäller konsekvenser efteråt. En höftfraktur är en vanlig orsak till institutionalisering, nedgång i förmågan att klara aktiviteter i det dagliga livet (ADL) och nedsatt gångfunktion. Antalet som årligen drabbas av höftfraktur har utmanat sjukvården att utveckla omhändertagandet och rehabiliteringen. Rekommendationen är att denna grupp ska erbjudas rehabilitering med geriatrisk kompetens. På grund av åtstramningar i vården och brist på vårdplatser har hemrehabilitering blivit alltmer populärt. På vissa platser bedrivs ortopedisk hemrehabilitering och har visat på nöjda vårdtagare och kortare vårdtider men den vetenskapliga utvärderingen är ännu bristfällig. De få studier som finns är riktade mot relativt friska personer och är inte generaliserbar på hela patientgruppen.

Geriatriskt centrum vid Norrlands universitetssjukhus har en avdelning inriktad mot ortopedisk rehabilitering där huvudgruppen har en höftfraktur. Medelåldern är dryga 82 år, ca 35 % kommer från särskilt boende och drygt 30 % har en demensdiagnos. På avdelningen har ett utarbetat vårdprogram för höftfrakturdrabbade vetenskapligt utvärderats och visat på flera vinster i form av färre komplikationer under vårdtiden, kortare vårdtider och förbättrad gångförmåga på lång sikt i jämförelse med traditionell vård och rehabilitering. De som visade sig hade bäst effekt av vårdprogrammet under vårdtiden var personer med en demenssjukdom. Genom att kombinera det inarbetade vårdprogrammet på avdelningen med hemrehabilitering tror vi att man kan optimera vårdkedjan och rehabiliteringen för denna patientgrupp ytterligare.

Syfte och mål

Syftet med projektet är att utvärdera om ett sjukhusanknutet geriatriskt hemrehabiliteringsteam kan förbättra rehabiliteringen för personer med demenssjukdom som drabbats av höftfraktur jämfört med traditionell vård och rehabilitering som bedrivs vid Geriatriskt centrum. Kan hemrehabilitering minska vårdtiderna och reducera återinläggningar för dessa individer? Kan komplikationer reduceras och kan rehabilitering i hemmet ge bättre långtidsresultat beträffande förmågan att klara aktiviteter i det dagliga livet? Kan hemrehabilitering höja livskvalitén hos de drabbade?

Resultat

Den första artikeln har publicerats där det framkom att drygt 50% av de 205 som lottats i studien hade en demensdiagnos. De som lottades till hemrehabilitering hade i medel 6 dagar kortare vårdtid, gångförmågan var likvärdig mellan grupperna under det år som deltagarna har följts.